

Szczecin, 8.02.2024 r.

Imię i nazwisko recenzenta:

Andreas Guskos

Miejsce pracy recenzenta:

Akademia Sztuki w Szczecinie

**Recenzja wniosku dr Bronisławy Nowickiej o przeprowadzenie postępowania
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki,
w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.**

Podstawę niniejszej recenzji stanowią materiały dostarczone przez wnioskodawcę:

1. Wniosek z dnia 7 września 2023 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.
2. Folder wystawy „Poręczne archeologie i LiTEAtura” prezentujący dzieło będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.
3. Książka „LiTEAtura. Ludzie, z którymi piłam herbatę.” Prezentująca wystawę z dziełem będącym podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.
4. Dokumentacja działalności artystycznej i popularyzującej sztukę.

5. Dokumentacja działalności dydaktycznej po uzyskaniu stopnia doktora. Wybrana dokumentacja.
6. INTRO-WERSJE. Teksty Studentek i Studentów Szkoły Filmowej w Łodzi pod redakcją Bronki Nowickiej. Reżyseria 2017-2021.
7. Autoreferat.
8. Wykaz osiągnięć artystycznych i naukowych.
9. Dyplom potwierdzający uzyskanie stopnia Doktora Sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuk pięknych wraz z potwierdzeniem zgodności z oryginałem.
10. Dane wnioskodawcy.

Pani dr Bronisława Nowicka uzyskała tytuł magistra sztuki na Wydziale Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej Wyższej Szkoły Filmowej, Teatralnej i Telewizyjnej w Łodzi w 2004 roku po odbyciu studiów magisterskich w latach 1999-2003 i obronie pracy dyplomowej magisterskiej na podstawie filmu dyplomowego „Mantra” oraz pracy teoretycznej „Zmysł braku. O bohaterze ‘Ofiarowania’ Andrieja Tarkowskiego”. Promotorem filmu dyplomowego był prof. Mariusz Grzegorzek, a promotorką pracy teoretycznej była prof. Maria Kornatowska. Zarówno film dyplomowy, jak i praca teoretyczna uzyskały oceny celujące. Przez pięć kolejnych lat zajmowała się reżyserią teatralną, początkowo jako asystentka reżysera Mariusza Grzegorzka w Teatrze Studio w Warszawie, a następnie jako samodzielna reżyserka w tym samym teatrze oraz w teatrze telewizji TVP Kultura, w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie i w Teatrze na Woli w Warszawie. W latach 2009-2011 studiowała w ramach dwuletnich studiów podyplomowych na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Studia ukończyła z oceną celującą realizując

w ramach pracy dyplomowej pod opieką prof. Zbigniewa Bajka cykl fotograficzny „Kalendarz” i „tomovideo Memorium”.

Pani dr Bronisława Nowicka uzyskała stopień Doktora Sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuk pięknych nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, po czteroletnich dziennych studiach doktoranckich w latach 2012-2016, na podstawie złożonej pracy doktorskiej „Rzeczy istoty” oraz po złożeniu wymaganych egzaminów w 2017 roku, co zostało potwierdzone kopią dyplomu poświadczoną za zgodność z oryginałem załączoną do wniosku.

Od 2017 roku Pani dr Bronisława Nowicka prowadzi pracownie i zajęcia w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi oparte na autorskich programach nauczania oraz promuje działalność artystyczną swoich studentów na wystawach, międzynarodowych prezentacjach i w wydawnictwach książkowych. W latach 2017-2021 prowadziła Międzywydziałową Pracownię Obrazu i Słowa w ramach współpracy PWSFTviT z artystyczną platformą The Creative Process w Nowym Jorku. Od 2017 roku prowadzi obowiązkowe zajęcia praktyczne dla osób studiujących na IV roku kierunku Reżyseria na Wydziale Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej. W latach 2019-2021 prowadziła Imaginatorium Literackie – zajęcia warsztatowe dla II roku Reżyserii, a w latach 2020-2021 Moduł Opowiadanie – zajęcia teoretyczno-praktyczne dla studentów szkoły doktorskiej. Od 2022 roku prowadzi Międzywydziałową Pracownię Radości Twórczej – autorskie zajęcia fakultatywne dla studentów pierwszych roczników wszystkich kierunków. Od 2019 roku sprawuje opiekę artystyczną nad filmami dyplomowymi studentów kierunku

reżyseria. Sprawuje również opiekę nad pisemnymi pracami licencjackimi oraz magisterskimi.

Pani dr Bronisława Nowicka pełniła w latach 2020-2022 w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi funkcję Prorektorki do spraw studentów i nauczania, była Przewodniczącą Uczelnianej Rady Programowej oraz stała na czele zespołu, którego zadaniem było zapobieganie mobbingowi i przemocy. Kierując zespołem Uczelnianego Biura Karier nawiązała współpracę między Uczelnią a telewizją Kino Polska, Operą Wrocławską oraz firmą produkcyjną Make It. Od 2014 roku jest członkinią Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie.

Za swoje osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne otrzymała cztery Nagrody Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi: Nagrodę Rektora I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne w roku akademickim 2018/2019, Nagrodę Rektora I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne w roku akademickim 2019/2020, Nagrodę Rektora I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne w roku akademickim 2020/2021 oraz Nagrodę Rektora I stopnia za opracowanie i wdrożenie reformy fakultetów w roku akademickim 2021/2022.

Po uzyskaniu stopnia doktora, w latach 2020-2023 Pani dr Bronisława Nowicka zrealizowała 4 wystawy i pokazy indywidualne, w tym 1 pokaz zagraniczny, a w latach 2018-2021 4 spotkania autorskie połączone z prezentacją twórczości. Przed uzyskaniem stopnia doktora, w latach 2015-2017 zrealizowała 7 wystaw i pokazów indywidualnych, w tym 4 zagraniczne, a w latach 2016-2017 5 spotkań autorskich połączonych z prezentacją twórczości, w tym 1 zagraniczny. W latach 2017-2023, po uzyskaniu stopnia doktora, brała

udział w 22 wystawach zbiorowych, w tym w 4 zagranicznych, a w latach 2011-2017 w 11 wystawach zbiorowych, w tym w 1 zagranicznej. W 2014 roku występowała w ramach programu 3 konferencji i sympozjów.

Kandydatka wykazuje autorstwo licznych publikacji, w tym książek z zawartymi w nich pracami graficznymi i fotograficznymi, tekstów poświęconych sztuce oraz pograniczom sztuk plastycznych i literatury w wydawnictwach pokonferencyjnych, magazynach i katalogach, w tym w katalogach powystawowych. Wykazuje również uczestnictwo w programach międzynarodowych. Po uzyskaniu stopnia doktora była członkinią jury w 4 konkursach i wystawach organizowanych przez Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie.

Pani dr Bronisława Nowicka wykazuje duży dorobek artystyczno-naukowo-dydaktyczny w innych dyscyplinach i dziedzinach niż sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, w tym liczne nagrody, z których najważniejszą jest Nagroda Literacka Nike za tom „Nakarmić kamień” w 2016 roku.

Jako dzieło habilitacyjne aspirujące do spełnienia warunków określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. Zm.) wskazuje osiągnięcie artystyczne: „Ludzie, z którymi piłam herbatę i LiTEAtura”. W skład dzieła habilitacyjnego wchodzi 4 collage’ e oraz obiekt performatywny prezentowane na 2 autorskich wystawach indywidualnych: „Ludzie, z którymi piłam herbatę i LiTEAtura” w Międzynarodowym Centrum Sztuk Graficznych w Krakowie w dniach 14.01-12.02.2023 r. oraz „Poręczne Archeologie i LiTEAtura” w Muzeum Książki Artystycznej

w Łodzi w dniach 17.06-25.06.2023 r. Pierwsza praca pt. „Archiwum I” i druga praca pt. „Archiwum II” zrealizowane w 2022 roku to collage’e na płótnie lnianym o wymiarach 230x400 cm z fotografii, papieru oraz sznurków ze zużytych torebek herbacianych. Trzecia praca pt. „Archiwum III” zrealizowana w 2022 roku to collage na płótnie lnianym o wymiarach 90x160 cm z fotografii, papieru oraz sznurków ze zużytych torebek herbacianych. Czwarta praca pt. „LiTEAtura” zrealizowana w 2023 roku to collage na płótnie lnianym o wymiarach 230x400 cm z tekstu literackiego drukowanego na papierze ze zużytych torebek herbacianych. Piąta praca pt. „Terra Memoria” zrealizowana w latach 2022-2023 to obiekt performatywny składający się z tekstu literackiego drukowanego na płótnie lnianym, suszu herbacianego oraz pędzli archeologicznych. Do dokumentacji załączone zostały autorska książka „LiTEAtura. Ludzie, z którymi piłam herbatę” pod redakcją Darka Foksa i z tekstem krytycznym Marty Anny Raczek-Karcz wydana w 2023 roku przez Wydawnictwo PWSFTviT im. Leona Schillera w Łodzi oraz katalog z wystawy w Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi: „Poręczne archeologie i LiTEAtura” pod redakcją Darka Foksa wydanym w 2023 r. przez to samo wydawnictwo. Dzieło habilitacyjne Pani dr Bronisławy Nowickiej zostało zakwalifikowane do Wystawy Głównej Międzynarodowego Triennale Grafiki 2024 w Krakowie.

Ponad rok temu miałem możliwość bezpośredniego kontaktu z jedną z prac ze zbioru „Ludzie, z którymi piłam herbatę i LiTEAtura” prezentowanej na wystawie zbiorowej i została ona w mojej pamięci do dzisiaj. Spowodowane to było niezwykle atmosferą wykreowaną przez artystkę poprzez dobrane środki wyrazu. Czarnobiałe zdjęcia przebijające przez „patynę” zużytych woreczków po herbacie wprowadzały niepowtarzalny nastrój wspomnienia, co wzmocnione było świadomością, że każdy z woreczków związany

był z przeprowadzoną rozmową. Powstały obraz miał więc w sobie również odczuwalny ładunek emocjonalny. Istotnym aspektem dzieła jest jego interdyscyplinarność, w której wyniku warstwa literacka pracy podbudowuje jej wartość wizualną. Jakość tej warstwy potwierdza formalnie prestiżowa nagroda literacka Nike, którą Pani dr Bronisława Nowicka uzyskała za swoją twórczość. To osiągnięcie nie może być brane pod uwagę przy ocenie wniosku w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, jednak potwierdza wysokie walory części składowej pracy, która jest nierozzerwalnie złączona z warstwą wizualną – bez „literackiej” podbudowy nie byłoby możliwe wykreowanie niepowtarzalnej atmosfery. Obiekt performatywny będący elementem dzieła pozwala na bezpośrednie zaangażowanie odbiorczy w jego powstawanie. Dwie autorskie wystawy przedstawione do oceny zostały zaaranżowane w sposób włączający w odbiór dzieła zastaną przestrzeń architektoniczną jako dodatkową warstwę i wartość. Na podstawie dokumentacji dzieła i dwóch wskazanych wystaw indywidualnych powstały również dwie publikacje, w tym jedna książka autorska o wysokich walorach artystycznych. Istotnym osiągnięciem potwierdzającym wartość dzieła jest jego zakwalifikowanie do Wystawy Głównej Międzynarodowego Triennale Grafiki 2024 w Krakowie.

Konkluzja

Pani dr Bronisława Nowicka jest artystką interdyscyplinarną o wszechstronnym wykształceniu umożliwiającym tworzenie wypowiedzi artystycznych w szerokim obszarze sztuki przy wykorzystaniu bogatego instrumentarium z zakresu sztuk plastycznych, filmu i literatury. Do tworzenia obrazów korzysta również z technologii związanych z innymi obszarami wiedzy, jak tomografia komputerowa. W opinii autora recenzji jest to niezwykle cenna właściwość dająca potencjał odkrywania nowych wartości w sztuce. Jest autorką

licznych wystaw indywidualnych i uczestniczką licznych wystaw zbiorowych. Wykazuje istotne osiągnięcia również na polu edukacyjnym i organizacyjnym. W mojej ocenie dzieło „Ludzie, z którymi piłam herbatę i LiTEAtura” prezentuje wysoki poziom wypowiedzi artystycznej, zarówno w warstwie ideowej, jak i warsztatowej, będąc efektem wieloletnich poszukiwań i rozbudowy warsztatu artystycznego. Zostało rozpowszechnione w całości na dwóch wystawach indywidualnych przedstawionych do oceny, oraz w częściach na innych wystawach zbiorowych i udokumentowane w dwóch publikacjach. Zostało również zakwalifikowanie do Wystawy Głównej Międzynarodowego Triennale Grafiki 2024 w Krakowie. W związku z tym stwierdzam, że przedstawione do oceny we wniosku dzieło „Ludzie, z którymi piłam herbatę i LiTEAtura” jest oryginalnym osiągnięciem artystycznym stanowiącym znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wobec czego spełnione zostały warunki określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. Zm.) a osiągnięcia artystyczne oraz aktywność artystyczna Pani dr Bronisławy Nowickiej uzasadniają nadanie jej stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

prof. dr hab. Andreas Guskos